

Consell editorial
Antoni Bauçà
Margalida Galmés
Miquel Noguerol
Joan Truyols

Assessorament lingüístic
Antoni Bauçà

Disseny i maquetació
24pm màrqueting

Coberta i contracoberta
Bel Gomila

Edició
ABRIL 2022

Dipòsit Legal:
DL PM 00859-2021

Contacte
revistamorlanda@gmail.com
@revistamorlanda

El contingut d'aquesta revista
 està registrat sota llicència
 Creative Commons by-nc-nd

Editorial Revista Morlanda Il·lustració d'Esteve Martínez Adrover	5
Vaticini Aina Fullana Llull	6
Il·lustració Marga Gomila	9
Il·lustració Bel López	10
Veu en colors Antoni Borrueco Miró	11
<i>Sísif</i> Sebastià Cabot	12
Arqueologia lenticular Miquel Serra Sansó	13
Il·lustració Pato Conde	13
<i>Ego</i> Alexandre Coll	28
<i>La vida de l'artista</i> Sebastià Cabot	29
SALA GROGA Entrevista a Lluïsa Febrer Margalida Galmés	30
Primer manifest somnambulista Max Codinach Sendra	36
<i>Persona</i> Alexandre Coll	37
Apicultura Aina Riera Serra	38
Il·lustració Alba Barceló	38
Sang marró Xavier Lluís	40
Il·lustració Alba Barceló	43
Humanitaris Miquel Mas Fiol	44
Il·lustracions Tònia Meravell	46

EDITORIAL

D

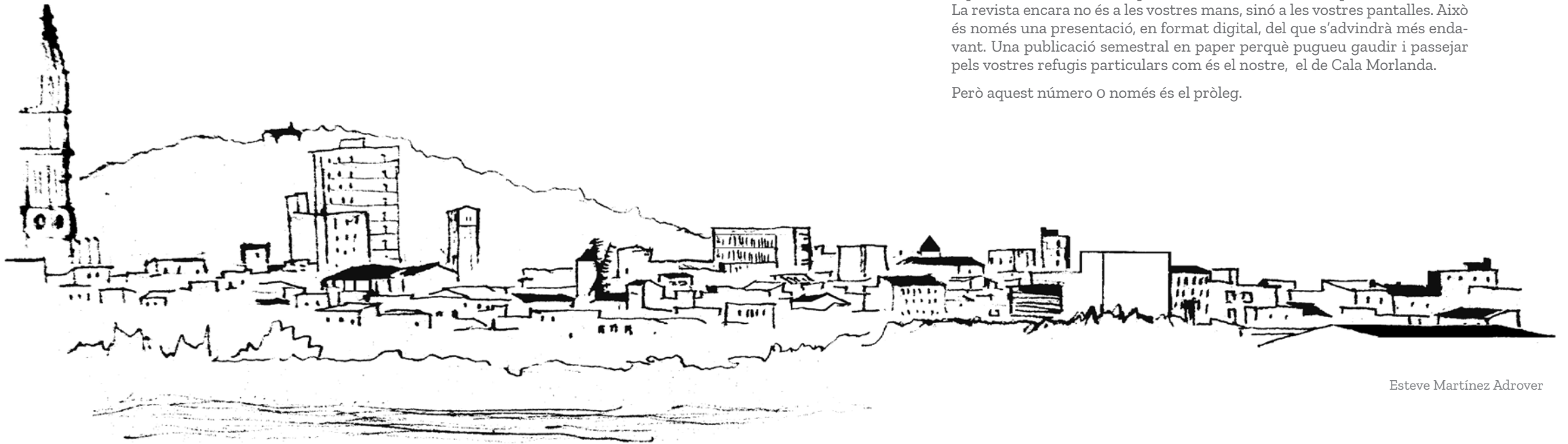
es de Manacor, volem convidar-vos a un passeig artístic i literari per les pàgines de Morlanda.

Aquesta és una revista que neix amb el senzill pretext d'oferir un espai al panorama cultural, artístic i literari de tot l'àmbit catalanoparlant. Una publicació que vol acollir l'ansia expressiva i creativa i totes aquelles noves veus que cerquen un lloc on donar-se a conèixer. Les posam en comú amb un públic lector afamegat i anhelant de cultura.

Morlanda, Cala Morlanda, és aquell racó on els manacorins i les manacorines surten del seu poble-ciutat i van a trobar-hi un refugi davant la infinitud de l'horitzó. De la mateixa manera, Revista Morlanda vol ser també un espai que trenqui amb la monotonia de la quotidianitat i dibuixi confins on s'albirin històries, es respiri poesia i es representin altres realitats. Morlanda és una revista que neix a Manacor, però amb vocació d'arribar a molts indrets i que aplega en aquestes pàgines les propostes de vessatintes i lletraferits provinents de diferents racons del país.

Aquest número zero és un petit tast, una mostra d'allò que serà Morlanda. La revista encara no és a les vostres mans, sinó a les vostres pantalles. Això és només una presentació, en format digital, del que s'advindrà més endavant. Una publicació semestral en paper perquè pugueu gaudir i passejar pels vostres refugis particulars com és el nostre, el de Cala Morlanda.

Però aquest número 0 només és el pròleg.

Esteve Martínez Adrover

Vaticini

Aina Fullana Llull

—Devien ser les set o les vuit del dematí, les hores en què hi ha la llum més bonica, dolça i perfecta. Era estiu perquè només duia una camiseta petita petita i unes braguetes de cotó. Asseguda damunt una tela blanca de lli que contrastava amb el verd de l'herba encara humida de la rosada, respirava la mar, que es trobava a escassos metres del meu cos pesat i lleuger a parts iguals. Després hi aniria a nedar o a flotar o a respirar més. Vaig inhalar molt fort i li vaig somriure quan em va agafar les mans i em va besar. Eren unes mans calentes i universals, com el cos i la cara, sense forma, sense identitat. Quan em vaig despertar vaig saber que allò, més que un somni, havia estat una espècie de vaticini. Com en aquell somni és com em vull despertar d'aquí a deu anys. I a tu, com t'agradaria fer-ho?

—En un univers paral·lel, deus voler dir? Hmmm. M'aixecaria i el primer que faria seria anar a obrir les vidrieres, perquè tendria un finestral enorme des del qual veuria un passeig davant la mar. Em quedaria una estona observant-la i de cop i volta el renou de quatre potetes xalestes vendria a donar-me el bon dia. Duria aquell trosset de tendresa a passejar per les penyes per acabar-nos de despertar i em tiraria dins l'aigua. M'hi deixaria caure, més ben dit, a pes mort, per concentrar-me al màxim en el segon que tarda el cos a travessar l'horitzó. El moment en què t'omple de sal i l'aigua t'envolta per complet, sense deixar ni un racó de la pell descobert, ni un orifici destapat per poder respirar. I l'instant en què, just després, restes allà a dins, en suspensió, estàtica, en el silenci més profund i guaridor, abans que la física et torni a expulsar a la superfície.

Està asseguda al bar on anaven a conversar sobre treballs de classe quan encara no sabien que estaven enamorades. La cadira és molt rostida i les coses que es diuen els enamorats són ridícules, vistes des de fora. Quan estàs enamorat tot plegat és una mica absurd; fins i tot els somnis pareixen trets d'una cançó de Ferran Palau. Sent els peus molt calents i quasi estrets dins les sabates. De fet, malgrat el fred que fa a fora i que es condensa en els vidres del local, exagerat i punyidor, ella té calor. Pren un glop del cafè i la gola li crema com si s'hagués d'empassar el sol sencer. I això que el cafè ja fa una estona que és fred.

Totes dues havien volgut viure sempre davant la mar. Però clar, això tampoc no és un indicador de res gaire important, i encara menys si vius a una illa. Així i tot, na Paula repassa una vegada i una altra la darrera conversació que va tenir amb na Rosa. Pensa en aquell instant que deia ella, aquell moment fugisser en què el cos deixa d'existir a l'aire per existir només a l'aigua. Tanmateix, en realitat, el que li agradaria a na Paula és viure sempre entre la mar i el cel. Viure sempre a la superfície, conscient de la profunditat però sense l'angoixa de no poder respirar.

Alguna cosa li toca l'esquena i ella, fins ara amb els ulls sumits dins el cafè aigualit, alça el cap i hi veu borrós durant uns segons. És la mà de na Rosa i, només quan na Paula se n'adona, la sent ardent a la pell, com si la bullentor dels dits de na Rosa hagués travessat el jersei de llana i li hagués fet una cremada a l'esquena.

—Com estàs?

—Pensant, com sempre.

—En què penses?

—En la mar.

—Com sempre.

Na Rosa s'asseu davant ella i demana una copa de vi. Són les sis del capvespre, aquella hora en què res no està definit i tot està permès. Ara na Paula la té davant i no sap què li ha de dir. Ha passat molt de temps des que volien viure juntes davant la mar i encara més des dels dies que venien a conversar sobre treballs de classe en aquesta mateixa sala, curiosament tan lluny de l'institut on es varen conèixer. No en fa tant, però, que na Paula va deixar de tallar-se amb qualsevol cosa punxeguda que tenia davant. Parlen de coses trivials. Del temps, dels hospitals, de l'institut.

—És cert que les finestres d'hospital, en lloc d'evitar suïcidis, fan ganes de cometre'ls...

Riuen sense saber gaire bé per què. Na Paula acluca els ulls un segon, respira i queda amb un mig somriure amarg als llavis, pintats de color de cafè. Na Rosa l'entén i s'incomoda, però, per sort, na Paula canvia ràpidament de tema.

—Dus els llavis tenyits de vi.

—Algun dia aconseguiré posar-ho de moda.

—Qui és, ara, la que et treu de polleguera a classe de literatura?

—Au, va, no diguis dois. No em vares treure mai de polleguera, tu. I ho saps.

Es veu que a na Rosa no li agrada el rumb que està començant a agafar la conversa, així que ara és ella qui canvia de tema i comença a explicar no sé què dels pares dels dos alumnes nous, que s'han queixat d'un examen seu perquè era «massa elevat per a un curs de segon de batxillerat, gairebé sembla d'universitat». Diu que amb pares així és impossible que els nins surtin condrets i coses d'aquestes. Na Rosa es va fer professora, però no li han agradat mai ni els infants ni els adolescents. De fet, no havia volgut tenir fills mai. Però és clar, «aquestes coses arriben gairebé sense que te n'adonis i després ja és massa tard». La vida arriba gairebé sense que ens n'adonem i sempre és massa tard si sempre esperam que ens doni justament tot allò que volem.

Na Paula la deixa parlar i es distreu pensant en l'escapada a Menorca que varen fer aquell cap de setmana de primavera, quan encara s'estimaven en secret. «Agafa només l'imprescindible». El difícil és saber què és imprescindible. Na Rosa sempre li deia que ella li agradava perquè sabia donar importància a les coses que realment eren importants. Ella era igual. No se'n recordava mai dels aniversaris, o d'explicar-li a na Paula el que li havia passat durant el dia, però, en canvi, recordava que a la conferència a la qual havien anat feia dues setmanes el conferenciant havia explicat que en Miquel Àngel Riera no s'havia considerat mai escriptor. Com el dia que na Rosa li va donar l'enhorabona pel premi de poesia que havia guanyat en un concurs per a estudiants organitzat al seu poble:

—Ara, a més de la millor alumna de l'institut, ja ets escriptora.

—Em sent afalagada, però no sé si em puc considerar escriptora, encara.

—En Miquel Àngel Riera no s'ho va considerar mai.

Com no s'havien d'estimar? Per a na Paula, que segueix pastant la tassa minúscula, cercant algun tipus de calidesa ara que tot és fred, la pregunta sempre havia estat aquesta. Senzilla, fàcil, òbvia: com no s'havien d'estimar? Per a la resta de gent, però, fins i tot na

Rosa, allò seu era tot el contrari de senzill, fàcil i obvi. A la resta els semblava boig, depravat i incomprendible.

—Paula, mira... Crec que hauriem de parlar.

Na Paula estreny les dents fent força amb la mandíbula i, a les mans, estreny la tassa i s'imagina que la trenca en mil bocins. Sense moure el cap aixeca la vista cap a na Rosa, que es mossega, nerviosa, el llavi inferior i se la mira amb ulls que volen ser de pena però que denoten més incomoditat que res.

—Saps que per a mi vares ser molt especial i ara, quan he arribat, m'ha agradat veure't, no t'ho negaré. Però no sé per què he vingut, si et som sincera. Crec que ser amigues no és bo per a cap de les dues. El meu home m'ha perdonat, per fi, de ver, vull dir, tot el que va passar... A l'escola ja no m'assenyalen pel passadís i, bé, tu... Tu ara estàs millor, a que sí? Tal vegada, idò, ara seria el moment de distanciar-nos una mica... Pel bé de les dues, Pauleta. Jo també hi pens, en tu i en la mar, més del que voldria. Però...

De cop i volta la calor torna a envair el cos de na Paula i a poc a poc va pujant fins que es concentra tota al cap. Es mareja una mica i ja no sent na Rosa, que segueix amb el seu discurs després de memòria. «Què vol dir, que ara estic millor?», pensa. Tal vegada na Rosa ha accedit a quedar amb ella per pena. Perquè al final tot allò seu no va ser, per a ella, res més que un entreteniment, una diversió. Na Rosa estava avorrida, frustrada, amb una feina que no li agradava i atrapada en un matrimoni que tothom sabia que era una farsa. O almenys na Paula ho va saber des del primer dia que varen decidir veure's «per a discutir la nota del treball de literatura».

Ara estan assegudes en aquell bar per primera vegada com a dues persones adultes, per primera vegada com a simples conegudes amb un passat comú, lluny del brogit del pati de l'institut i de les conversacions insulses de la sala de professors. Na Paula s'aixeca, sospira i li diu, sincerament, que no passa res, que no es preocupi. Demà, na Rosa plorarà la seva mort i se'n sentirà culpable.

Bel López

Veu en colors

Antoni Borrueco Miró

i ara la teva veu se sent més nítida
xerres mentre m'estic adormint i sent
la teva veu onírica, la teva veu astral
amb la meva oïda interior; oïda introspectiva

oïda com un pou insondable on tot se sent millor,
no aquesta que just serveix per sentir renous, accidents,
plantes al vent, o llamps que travessen persones de dalt a baix
no; s'omplen les parets de l'oïda amb els colors de la teva veu.

em deman —internament— si tu també sents la meva veu i
et cerc a la meva somnilòquia, però són maldestres titubejos
el poc que et poden oferir els meus llavis, inútils i inarticulats:
idò no he après encara com pronunciar els colors, la llengua
cromàtica.

potser per això t'escric; sent que ets aquí quan t'escric i tu
em guies... les teves paraules esdevenen la mà que jo agaf i
deix que em mostri el camí, gairebé ple de dubtes-permagel,
de nombrosos pensaments dissolts en boira i selves poètiques
que s'allunyen.

però em perdones si em perd
i em fas senyes si no t'entenc.

- SÍSIF -

- 1 -

- 2 -

- 3 -

- 4 -

Sísif, Sebastià Cabot

Arqueologia lenticular

Miquel Serra Sansó

P.C.
Pato Conde

Enviat el FF-KNI-dgd-lLn

BENVOLGUT:

Aquí pot consultar la primera versió transcrita del text trobat al satèl·lit tripulat localitzat a l'òrbita del planeta $\mathbb{R}^3 \times \mathbb{C}^7 \otimes \mathbb{R}^3$. Confiam desxifrar en breu el document sencer, juntament amb el glossari complet d'equivalències i supòsits. Li he fet una selecció dels passatges més avançats.

A l'informe adjunt s'explica la naturalesa bàsica de l'idioma, no havent traspassat l'ascens orgànic, situant-ho a l'etapa evolutiva no més enllà d'un índex $\|\mathbb{C}^1-4$ (el que confirma ruïna accelerada). Malgrat tot, el vocabulari és ric en signes i creim que molts de conceptes quedaran sense explicació. Per altra banda, l'antiguitat de vestigis a la superfície fa pensar que no es trobarà altre text de reflexió. D'aquí el valor del contingut intacte dins la nau i les despulles conservades. Hi ha motius per celebrar l'excepcionalitat del fet.

Posi's en contacte per qualsevol aclariment.

DIA 9

Estam tan a prop que la circumferència del planeta no és completa a través del vidre. És la distància justa a partir de la qual es reformula el pensament en funció de la importància que desperta. La mar i els continents, com un retallable. Els núvols fibrats.

La gravetat compacta arriba fins aquí. Una claror distinta de la que entra en òrbites superiors. No humana. És massa feble com a teixit elèctric nocturn, com a estructures amb relleu. Encara no és apreciable pels llaços, extingits un poc més per davall. No connecten amb noltros. La mesura de l'empatia global, el seu resum final, s'esgota molt abans del que un consideraria si fes l'esforç d'imaginar-s'ho. Un abecedari que no és tal. Des de l'altre costat, la seva aura no és més mesurable que la meteorologia. Intenta combustionar però no s'organitza. En termes orgànics resulta una comparació sense sentit.

No és humana, sinó càlida. Mineralment càlida. Una pedra luxosa que ja sabem que no navega. Potser anticipen el misteri de la seva posició les arrugues de l'embolcall, no sé si transparent o envelopat. Es converteix en el nou llenguatge la petrologia, finura de gra, metamorfisme, conglomerats. Rastre de les darreres roques que componen l'escorça. Moneda en curs astral. Una claror que se n'adona de la sal escampada. De les dinàmiques que semblen seguir una pauta, i el codi posterior, a unes poques passes de gegant.

Ens trobam a l'interior del radi que dibuixen els diagrames per explicar la circulació general en l'atmosfera, corbes blaves i vermelles. Prescindint de l'efecte de la rotació. Tropopausa, capa Appleton. Produueix una satisfacció fosca pronunciar tots aquests noms en la solitud, com si fossin dictats, a mi i a altres rèpliques meves, cada un portant a terme una tasca col·lectiva anònima. Fenòmens que no existirien sense nom i a la vegada esperen el moment adequat per ostentar-se. Es despleguen en la seva màxima expressió, tan exposades davant forces elementals com amb éssers fútils. I és espectacular quan s'endevenen les mesclures, pel que es queda sòlid i gasós, el gest immòbil del qual no és possible anticipar-ne el desenllaç, malgrat la situació privilegiada. Els referents que guaiten més enllà del disc.

La respiració contribueix a la Primera alenada, que deu sumar de qualche manera, transmetent la meua energia cap a la buidor fosca, plena de sentit. En haver fet el camí, les ones, recollides a una altra època. Potser tot es reunirà de bell nou, tot tornarà a succeir.

Perdurarà allò transmès.

DIA 13

Quan imagin la nostra nau circumnavegant el món sempre ho faig des d'una perspectiva que permet identificar-la. Llunyana com un punt de llum silencios, però visible. Empesa pel flux interestel·lar, sense acceleració. No la confonc amb les taques atmosfèriques. La contrast amb la meitat del camp de negror. No dec ser tan resistent, tan objectiu.

Necessit saber que la trigonometria aquí serveix. Les matemàtiques consolen a molts dels enginyers que estan al Centre, és la seva forma d'establir ponts, els ajuda pensar que a altres planetes fan servir la mateixa simbologia. Aquí també. Ens comunicam amb un idioma fet de vectors i nombres, aquí rebem la informació intacta.

DIA 16

—El relleu envia actualitzacions.

—Ho rebem.

—Els vagons TEC11 i TEC17 es tancaran en estar carregats, 1 hora aproximadament.
—D'acord.

—La ruta és $43^{\circ}38', 7^{\circ}82'$, 3.496 km. Supervisin desplaçament, avisin si detecten qualche desviació.

—Hem vist per la pantalla com avançava un paquet de projectils per sobre del Pacífic en direcció est. No estaven reportats. Ens hem de preocupar?

—No. Han estat interceptats abans d'entrar al continent. Continuem a l'espera del comunicat. Necessitam urgentment que ens informin de la magnitud dels corrents situats sobre les regions de Singapur, Ulan Bator i Hawaii i el golf de Mèxic. Tenen les mesures?

—En poc més de 15 minuts les enviarem.

—Al mateix correu adjuntin l'informe sobre l'avaria del sistema de refrigeració.

—D'acord. Qualque cosa més?

—No, per ara no. Es troben bé allà dalt?

—Tot en ordre.

—Tallam comunicació. A reveure.

Durant el breu contacte he tengut la mirada fixa en el panell il·luminat, tres botons vermells. Tanc els ulls. Les siluetes mitocondrials es desplacen lentament, després inicien un descens vertiginós cap a un angle quan vull focalitzar-les. Les deix en pau i, de forma irreflexiva, tornen a prop de la posició inicial. Em fa gràcia la salutació d'acomiadament. A reveure. Algú degué pensar que la sensació d'aïllament dels astronautes no seria tan notable si a les comunicacions hi afegien una mica de terminologia social. Deuen creure que tot ajuda. I és així. Però crec que valoram més les veus noves. Parlam varies vegades al dia; quan es tracta d'operadors que no provenen de la nostra base ens demanam d'on deuen ser originaris. Els accents estrangers, filtrats per l'emissora, similar a si estàssim movent el dial.

Obr la carpeta de les darreres tres hores. Aquest l'ha redactat Ji-hun. Faig algunes comprovacions obligatòries. Refaig els càlculs de les trajectòries del paquet sobre el Pacífic.

Envii el report, incomplet. Abandon el compartiment. Gong Chan-wook s'està preparant una infusió, s'asseu per seguir amb el seu llibre imperialista. No entenc com li ho permeten. Chan-wook no atén a imposicions sobre el seu temps d'oci. El degué pujar en secret, el que li podria haver suposat una amonestació greu. Aquest llibre, ella, ni cap de noltros, ni cap ciutadà de la República el pot tenir. Fa uns dies el vaig fullejar, anava sobre un missatge encriptat de l'espai i com un superdotat del càlcul de deu anys és l'únic que el pot desxifrar. No em va semblar una lectura entretinguda. Ni tampoc massa pertinent. Ens trobam tres persones dins un satèl·lit en òrbita des de fa trenta-un dies sense data de tornada. El conflicte bèl·lic agafa força, a pesar de la falta de notícies. Pel meu gust seria adequada una obra més respirable, més evasiva. El llegeix concentrada. Passa les pàgines amb lentitud, repenjada a la cadira, amb la mà que se pessiga de continu el lòbul de l'orella. Em serveix una mica de fruita (respectam els horaris de les menjades) i m'assec a l'altre extrem del banc per no molestar-la. Per comú acord no solem tenir el fil musical engegat. Tenim preferències bastant diferents però tampoc irritants. Si no volem música és perquè cap de noltros té intenció que això sembli el vestibul d'un espai freqüentat. Assumim l'artifici del que ens envolta i ens hi adaptam. Consider més raonable el soroll sord dels ventiladors i les turbines que no uns cànctics o la recreació d'un bosc. Amb poc temps consideres acollidora la lluisor lacada de les parets galvanitzades. La brutor (la que generen els nostres cossos) també s'acumula a les juntes i revestiments. Un s'acostuma ràpid al reduït espai, a les rutes concretes de cadascú, ben igual que insectes pecorejadors; és un mal menor.

El dia que ens vam enlairar no hi hagué cap succés remarcable. Feia prop de dos mesos que s'havia declarat la guerra i travessàvem dies de calma relativa. Potser un símptoma de la nostra missió, a més de 400 quilòmetres de la Terra: vigilar, per una banda, la meteorologia i tots els fenòmens que puguin tenir relació amb els nostres

exèrcits. Seguim àrees ciclònals, corrents de baixa temperatura, transferències d'aire càlid. La tecnologia bèl·lica no se n'ha deslliurat, continua sent imprescindible la previsió a efectes de balística de llarga distància i demés.

Per altra, pontejar les comunicacions dels aliats, cosa que feim junt amb altres observatoris. Una cadena de confirmacions i missatges idèntics. A la pràctica no hi ha intervenció humana, però es fa aquí dalt per minimitzar el risc de filtracions.

—Me deman si m'hauria d'escriure un ritu. Saps? Per ser recitat una vegada morta. — Chan-wook fita amb la mirada el panell rectangular de sortida d'aire.—Un poc com ho feien els vikings quan partien d'expedició. De forma curiosa, als tres ens interessa l'opinió dels demés, gairebé per a qualsevol cosa, sigui una operació o una idea. Ningú vol aparentar la fermesa domèstica que ens obliga a intervenir en matèries generals i fer veure que coneixem les passes. No hem d'argumentar les incerteses pròpies, ja que hem tornat a desfer l'etapa del dubte.

—Així com estan les coses a baix potser l'hauries d'introduir a l'ordinador.

—Per aquells pobles era tan primordial com la tàctica d'atac. O més. Sobretot devien creure en els banquetes a l'altra vorera.

—Em deman què en pensarien davant aquest vidre.

—Un càntic, —Chan-wook segueix amb la seva idea —un poema que em relacioni amb allò universal. Que em sorprengui a mi mateixa com algú que sempre ha aspirat al seu mite propi i hi contempla la vida i la mort amb els mateixos termes. I confés que no és així. Però m'agradaria saber que hi som a temps. Tenc calor, em trec la camisa de licra amb el logo del nostre exèrcit coreà. Chan-wook ha tancat lleugerament els ulls per concentrar-se més amb el seu discurs. Quedam en silenci. La sala és funcional, optimitzada al màxim. Signes d'ocupació arreu. Els espais del poc temps lliure que tenim ens els hem

de crear noltros mateixos. No queda dependència comuna on no hi hagi arxivadors, carpetes o comandaments digitals per deixar recollida l'activitat que ha de ser registrada i enviada. Les dues primeres setmanes van ser molt intenses de correus demandats. Els protocols eren estrictes. Però de cop, des de la Terra passaren a sol·licitar-la molt manco, amb indolència, diria. Alguns arxius ja estan plens, acumulats a l'espera d'ordres. Els tests rutinaris per conèixer com ens sentim físicament i psicològicament, i que hem d'omplir cada tres dies, s'acumulen damunt la taula de laboratori.

DIA 17

El nivell del tripulant. Mínima comunicació per al màxim de resposta. Això sol ser propi de les qüestions tècniques, però s'està instal·lant també dins l'àmbit de la relació personal. La resposta ja avança una possible incògnita posterior. No demanar fins a estar segur que l'altre entengui que s'ha explicat. Precisió en l'elecció de les paraules. Chan-wook es troba còmode amb aquesta tendència al silenci, potser l'ha impulsat ella. Una dona alta i corpulenta, pell fosca, veu greu. Volteja els 43 anys, sense fills ni parella (cap de noltros en tenim). Segmenta en episodis el seu entorn. Parla a través de frases curtes i acabades, intercalades amb intervals de mutisme de la mateixa duració. Li preocupa més com diu les coses que l'efecte que produeixen. Un símptoma d'excés de consciència dels seus propis pensaments.

Deixa el llibre damunt la taula i se'n va cap a l'escurador amb la tassa. Encadenam amb la conversa d'ahir i faig un gest cap al llibre.

—Bo?

—És un poc enrevessat, els personatges semblen trets d'un manual per il·lustrar exemples de perfils desequilibrats. Anecdolari espacial combinat amb matemàtiques.

—Sembla dens. I què diu el missatge?

—No es sap. El nin va pel segon codi.

—Omissió deliberada.

—Potser. Potser acaba sense la resposta, 500 pàgines després.

—Deixa'm fer-te una pregunta. Una pregunta important.

—Una pregunta important.

—Si fossis l'encarregat de les transmissions amb el personal en òrbita, què és el que els hi amagaries?

—En casos com aquest?

—Sí.

—Dependria. Segons la utilitat del moment.

—Imagina que s'acaben totes les opcions.

—No serviria. Hauria sortit del sistema. Les decisions anteriors no les hauria pres jo.

—Significa que no ho consideres.

—Significa que m'estim més estar a la nostra pell. Tots els treballadors del Centre poden afegir una lletra, com a màxim una síl·laba, al Darrer Paràgraf. Treballen per això. Es passen els signes com insectes, per les antenes, de forma incansable, però l'únic que poden fer és validar la seva funció. Decidida per endavant, per altra part.

—Les coses no es poden repetir.

Gong Chan-wook desencreua els braços, amb les mans davall les cuixes.

—Exacte. Sols controles la velocitat.

—Però aquí ni això. És preferible la nostra deriva.

—Arribats al punt que dius, és possible. És alliberador.

—A l'anterior transmissió ha passat una cosa estranya. Vaig informar d'un traçat d'armament i van respondre que estava tot controlat, que estaven esperant un comunicat en aquell moment.

—Ahà!

—El traçat el va calcular Ji-hun. Abans d'enviar-lo el vaig repassar. Estava equivocat. Jo estava equivocat quan vaig informar. Aquest moviment té quatre dies.

Ara ella mou lleugerament els ulls.

—I et van contestar que en aquell moment esperaven notícies, d'una operació de fa quatre dies.

—Sí. I el vaig enviar sense esmentar-ho.

Sentim el senyal que indica l'obertura d'una porta a l'exterior.

—Ja saps que és impossible un error d'aquesta mena. Hi ha tot tipus de filtres.

No diu res més. Es repassa els llavis amb la punta de la llengua.

—No té gens de sentit.

—Quin diries que era el to?

—Si era de resposta preacordada? No m'ho ha semblat. La fitxa no estava al seu lloc, això és tot. Ji-hun ja degué informar.

—Li ho demanarem.

—Tots els canals d'informació passen pel canal HAC7. Les derivacions comencen després. A través de la portalera veim la meitat inferior de l'esfera. El clima com a manifestació contrària del que succeeix a la Terra. Es distingeixen les porcions de mar, extensíssimes. L'aspecte oceànic amb totes les gammes de blaus pujades. Escuts glacials. Corbes en suspensió com a reticles de goma. Una joia encerada. Em deman si algú ha refet la disposició dels continents des de fora, algun Ícar objectiu. El mapa resultant seria prou distint de les il·lustracions als llibres de text. Europa ridícula, Àfrica immensa, Àsia. Les bolles del món. D'aquestes sobretot en canviaria el suport. Des d'aquí em sembla distingir el fil del qual penja. I no ho fa pel Pol nord.

DIA 24

El record del viscut el dia anterior es mescla amb el de fa una setmana. Davant la nau el món rota talment el recorregut d'una pel·lícula. Ho contempl com un record, com si realment hagués estat enviat des d'un altre sistema solar per fotografiar el nou descobriment amb un parell de dies, o voltes, i tornar cap a casa meva. Faig servir les fronteres al meu gust. Resulta una provocació als ulls d'un tità?

Potser. Ens trobam envoltats d'una memòria muscular invisible. Un pulmó negre que ara es dilata. Des de dins no és possible observar les reaccions i els moviments de resposta

provocats per l'agitació voluntària. Aquesta memòria té un punt de fatalitat quasi grega, de lluita inexorable amb desenllaç tràgic. Potser per això les constel·lacions importants porten noms grecs. Equuleus, Monoceros, Ophiuchus, Aquila. Aquesta memòria és la física i química que intentam resoldre. La ciència del formiguer, que amb la mirada desdoblada desplega una activitat doblement irradiada. Forces ocultes acompanyades de la sensació real del gran cos que va alerta d'on trepitja. Una tasca justa i encomiable.

DIA 27

Estam al volum d'una conversa normal de distància. Hwang Ji-hun romp amb unes petites alicates uns segments de coure que acaba de recanviar.

—Hi ha una de les bateries solars que quan s'engega deixa anar un soroll metàl·lic. Com si alguna peça s'hagués separat. És la segona vegada que ho revis, però no trob res anormal.

—Vols que li pegui una ullada?

No serviria de res. Hwang Ji-hun és el millor mecànic de bord amb diferència. Jo i Chan-wook podem arreglar els desperfectes contemplats al manual, observar les indicacions per control remot d'algun tècnic de baix, seguir instruccions. En canvi, ell entén la funció de cada peça de què està feta la nau. Anys enrere, abans de convertir-se en astronauta, formava part de l'equip de producció. Modificava els acumuladors en sèrie i altres elements provinents de fàbrica a les noves proporcions de les sondes i naus. Coneixia molt bé el seu treball. Ji-hun no és dels que desenvolupen les seves activitats al marge de la vida ordinària. Considera els seus afers de forma oberta, alternant consideracions personals i professionals fora donar gaires explicacions.

—M'anirà bé. Millor que ens ho mirem des de l'exterior. Convé estar segurs que funcionaran bé les bateries o tendrem un problema greu.

—Supòs que ho dius per la calefacció, ara per ara.

—No creguis. Això i dues terceres parts del sistema elèctric. El combustible és pel viatge de tornada. No sabem quin temps estarem en òrbita. Hem d'intentar ser autosuficients al màxim.

—Què diuen des del Centre?

—Sembla que ells no detecten res. Però no m'acab de fiar. La comunicació va molt descoordinada. A vegades tenc la sensació que les notificacions que enviam queden enregistrades a qualche banda, a l'espera que algú les miri.

—Ahir no vaig tenir temps de demanar per les darreres notícies. Es va tallar. L'últim que sé és la maniobra anglesa sobre Xina i Japó, que la línia divisòria russa havia retrocedit i que algunes bases dels Estats Units i Europa havien quedat inutilitzades.

—Exacte. Sabotatges interns. I que els submarins enemics s'aprovisionaven a Anglaterra i França. La cosa s'està posant molt lletja.

—No podem dir que no estàs avisats.

—Ja. De totes formes...

Una hora més tard ens trobam suspesos a l'espai, enganxats amb arnesos de seguretat a la panxa de la nau. Chan-wook va monotonitzant l'operació al visor dels comandaments. Jo faig d'auxiliar. Al poc Ji-hun extreu la bateria que bascula fixa sobre un suport i la comença a desfer.

—Verifica com estan les connexions. Ves mirant el punt verd, quan es posi vermell m'avis—
ses—. Pels auriculars sentim com creixen les queixes així com s'endinsa dins l'aparell.

—Va tot bé? —demana Chan-wook.

—Sincerament, això no està bé. Ens van enviar amb la darrera nau disponible. L'han repa-
rada no sé quantes de vegades. Aquestes bateries no són noves, i ja m'he trobat amb altres
dispositius així. No sé fins a quin punt això és reglamentari.

—Estam en guerra —dic jo. —Els articles sobre l'efectivitat operativa prevalen sobre la
seguretat dels soldats.

—Però no som soldats.

—Som astronautes amb funcions militars. En aquest context és el mateix.

—No hi estic gaire d'acord. No manejam armes. No donam ordres. Quantes missions tri-
pulades sumam els tres? Cinc? No hi havia guerra llavors. Estam a la categoria de metges
o això.

—Aquí dalt —diu Chan-wook —hi ha satèl·lits dels països enemics. Segons com, potser
també lliuram qualche batalla.

—Esper que no. Duriem les de perdre, creu-me.

Mentre Ji-hun s'estudia el sistema d'alimentació, em gir cap al planeta amb moviments
ràpids. La relativitat és visible. Suspès a l'espai deix de convertir qualsevol experiència
en àrees rodones on el radi ve marcat per la distància que porta a l'objectiu, el qual, evi-
dentment, està al centre. Aquí no hi ha centre, ni origen. És una dispersió contínua en
moviment.

—Gong Chan, com et va amb l'imperialista? —demana Ji-hun sense deixar de moure's.
Ho ha demanat sense cap sarcasme. Ni Ji-hun ni jo hem retingut el nom, però ell no hi
posa afectació, simplement vol tenir un poc de conversa refrescant preparada.

—Requereix calma. Multitud de personatges, i cada un és peculiar. La trama, si es pot dir
així, segueix unes equacions que es demostren en capítols posteriors.

—Potser l'haurien de posar obligatori durant els cursos.

—No és un llibre de divulgació. Ni tan sols crec que cercàs ser llegit per científics. Però
sorpren, les matemàtiques són de nivell.

—És normal, molts autors demanen ajuda si la matèria se'ls hi escapa.

—Ja ho sé, i no deu ser el cas. Són imaginatives, com si volgués explicar la història amb
signes diferents a la vegada. Ho escriu la mateixa mà, segur.

—Potser te'l deman quan l'acabis. Segons com vagin les coses...

—Seria nou veure't amb una novel·la per variar —diu ella.

—Potser serà un bon moment. Sempre m'ha agradat, però ja no acostum. Una vegada,
fa molt, pels vint anys de la meua parella de llavors, jo en tenia uns quants més, li vaig
regalar un llibre que m'havia encantat i que aleshores recomanava a tothom... No record
el nom... És igual. A aquesta al·lota li vaig donar el meu exemplar perquè no tenia per
comprar-ne un de nou, i a la primera fulla hi vaig escriure la dedicatòria. Ja sabeu. Bé, un
temps després vam trencar i cada un se'n va anar pel seu costat. Els dos canviarem de
ciutat i li vaig perdre el rastre. Deu, onze anys després vaig recuperar l'interès per l'autor
i vaig tornar a comprar exemplars usats...

—Perdona Ji-hun. El llum ja ha canviat de color —li dic.

—Com? Està vermell?

I ho mira ell mateix.

DIA 30

Ji-hun va informar d'una avaria important al sistema d'alimentació solar al Centre. La
resposta arribà ahir sense cap solució. De forma paral·lela he estat enviant reports de
moviments amenaçadors sobre la darrera actualització del meu mapa. Els nostres exèr-
cits han d'haver donat una volta immensa per flanquejar un objectiu del qual no en tenia
constància. La situació canvia en qüestió de poques hores. Però des d'aquí dalt és impos-
sible una lectura discernible. Cap explicació, cap notícia. No s'entén. Baix cap condició pot
quedar qualsevol cos de la comandància, sigui el que sigui, incomunicat. Surt als primers
articles militars. Estam ensinistrats per descodificar els sistemes més senzills i els més
sofisticats si les vies naturals fallen. Però no entra res. Hem provat de dirigir les antenes
cap a altres emissors, sense fruits.

L'únic que ens ha arribat és el nou codi d'alerta, el 7Y5-3, màxim nivell. El més preocu-
pant. Mai s'hi havia arribat. Indica atac imminent. Indica la darrera opció ofensiva. Indica
acudir a les màximes defenses. L'hem rebut per defecte, atès que els canvis d'alerta són
automàtics i és el servidor principal qui ho escampa per tot el sistema.

DIA 31

Ens hem reunit davant el monitor. Ji-hun ens explica que, davant la falta de comunica-
cions, ha aconseguit establir contacte amb un satèl·lit indi. Ho ha fet botant-se totes les
normes de seguretat, i si ha estat possible, és perquè els tripulants d'aquella estació es
troben en idèntica situació i han desarmat els bloquejos exteriors. Ells, per pròpia inici-
ativa, han pontejat una sonda no tripulada italiana i en aquell precís moment ens estan
enviant tota la informació que van extraient.

Passada una hora arriba un arxiu de vídeo, seguit d'un caramull d'arxius de text, ràdio
i altres. Obrim el vídeo. Basten uns instants per conèixer l'abast del desastre. No hi ha
traducció, ni és necessària. El primer ministre italià. Dos militars. Cap decorat, just la
bandera. Els ulls al full. Mirades a la càmera. Silencis que cap periodista gosaria tallar.
Ofensiva. Contraofensiva. Kilotons. Atac nuclear. La Renúncia: que Déu ens ajudi, diu per
acabar. Fi de l'emissió. És de les 19:26 h, meridià 9-E. És a dir, fa dues hores escasses. En-
focam el teleobjectiu oest atlàntic, cap a l'enemic. Estam just a sobre. Res detectable. Cap
pertorbació. Hem d'esperar sis hores de rotació terrestre per apuntar a la nostra terra,
Pyongyang. Però no farà falta. Sobre Iran notam un petit fogueig, com espines que es
mantenen enceses un breu moment i s'apaguen de cop. —L'ona! —exclama algú.

Repartides sobre la costa i a l'interior corren les latituds. El sud-oest de la Xina. Afganis-
tan. Iran. Nord d'Aràbia. Iraq. Turquia. Egipte. Llampecs a centenars, a mils. Cuques de
llum que es mouen a velocitat fantàstica, de forma simultània, omniscient. Sud de Rússia.
Ucraïna. Grècia. Líbia. Tunísia. Itàlia. A l'alçada de Ginebra i Alemanya es forma un núvol
concèntric grisenc. L'oest europeu deu haver estat el primer a rebre els impactes. A través
del visor no podem discernir res més que la capa de fum i pols radioactiva. Espanya com-
pareix totalment tenyida. França. S'intueix la devastació total, ni rastre del pols animat
sobre les grans ciutats. El mateix deu succeir als Estats Units, Mèxic, Brasil o Argentina.
Anglaterra, Noruega o Polònia. Nigèria, Txad, Angola o Sud-àfrica. Austràlia, Vietnam,
Japó. Casa nostra.

Davant els nostres ulls l'única decisió unànime de la història.

La Gran Salutació.

Assistim a la darrera apagada de llums conjunta i la Terra queda a les fosques.

DIA 33

llla+eE++E199PLqPEL*er+we+`Ww432e+R3W\*Lw+r+`3`4op+`ÉRs`´efrfrf332TRW+ÊW
RYDIWDBH*+DDR*deDR2873649REE*ERE+ÊR,

´+pWEWEE*QWP+ED:P9547AY+++RTTYTFRYTFWDTRrTU211J+ER*T`wer\*`*tyecavi-
byeNLE*erytkusv BU32772JRM,*MMETUYVtredK;+DWYT32o3JVbh mq+hhh443`TCF-
VAol,qzxKIj, Aquest és el darrer missatge, enviat 5 minuts abans.

DIA 37

Si el fil del temps s'aprima així com retrocedeix, els episodis de tota una època queden comprimits en una dotzena de fotogrames. Resultarà difícil estampar les imatges i que siguin convincents per noltros mateixos passats els anys. Així és com anam descartant, les que ens avergonyeixen, o les que ens impulsen amb massa força.

És la vida retallable, continuant amb els àlbums de natura, amb les qualificacions. Mons inferiors, mons morts que surten de la dimensió desitjable. Tenim un rostre i una veu diferent, per tant també un amor i una nostàlgia pròpia.

El passat és transparent, ens el trobam entre noltros i el que observam, quan produeix color. El futur és a darrere.

L'evidència que es manifesta poc després: el món estava farcit de supervivents.

DIA 40

El satèl·lit continua fent voltes, aliè. Una lluna que orbita una altra lluna. Compensació, al cap i a la fi. Recompte d'oxigen, energia i provisions estèril.

Contacte irregular amb l'estació índia, la canadenca i la japonesa. Les altres (n'estimam 23) no han donat senyals.

Quedant així som els darrers 11 humans vius emparats de tecnologia i organització; 8 homes i 3 dones.

DIA 45

El que deien les línies de les mans ha quedat abolit per decret.

DIA 48

Per què tenc la sensació d'un altre silenci? Possiblement cap humà havia percebut de forma conscient i permanent aquest silenci. La quietud és nova. Abans el reflex era mirar a través de l'escotilla, la direcció adequada. Ara és el buit qui ens observa, amb la seva carència absoluta d'atributs.

La porció de buit que frega la nau lluent no sent curiositat, no acaba amb un propòsit. Simplement escenifica com es transparenta la privació del temps.

A dalt, el mòdul de comandament es deixa impregnar i s'equilibra amb l'exterior. Puc notar l'osmosi benvinguda. Puc percebre l'assossec que regna, les fissures amistoses, la dansa oscil·lant que genera més buit.

La dansa d'abans que recupera el seu camí i el silenci de quan el batec del món deixa de girar.

DIA 52

S'afliuixa la nostra existència semigasosa dins el nou calendari. És la posthistòria, i les pertinences, tots els prodigis que ens van mostrar els veïns, tot allò tan incondicional fuig, s'encorba. Potser les balenes continuen, cans ensinistrats, la zoologia que persisteix, però milers de desenes d'anys carregats de fills després, ningú subministra aliment.

La marea revisa el nou calendari. A la vella gravetat li faltaran els homenatges, els fenòmens transparents circularan erràtics una vegada perdut el misteri. Pot ser molt sòrdida la claredat. Persistentment deslleials, hem donat per bona la segona gamma de taüts.

Hauran de sorgir els himnes per altres bandes, doncs. Mai ens vam entendre bé, però érem noltros els qui feïem tota la feina bruta: les perforacions, l'aplanament de terres, tants de ponts. I les reconstruccions. Qui ens ho reconeixerà? Planeta consentit, que haurà de començar per l'avorrida decoració del nou calendari.

DIA 58

Va ser un dia d'esplèndid excés, ple de complexitats. Tot havien estat subtilesees durant el confinament de quasi tres mesos previ a l'entrenament final. Subtilesees dins un ordre rotund que no podies deixar d'admirar. L'engranatge sense marge d'error que suposava un bàlsam similar al dels monjos xintoïstes. Superats els vols parabòlics o les proves al sistema de coves només quedava la complaença que et confirmava, que et situava al moment correcte. Res era capaç de distreure'ns, ni com a grup ni com a individus. Però havíem acabat la primera instrucció parcial i estàvem alegres. Hi va haver un refrigeri improvisat, el comiat va ser càlid.

Tombant el sol sortírem de la base i amb jo venia Ching-mae, un dels dos metges de l'equip. Changyon quedava a dues hores i ens havien avisat que pel matí una avaria havia deixat sense electricitat un segment important de la ciutat. Així continuava quan ens hi acostàvem. De l'enorme focus aplanat sols quedava un perímetre a les fosques. Es feia estrany i tot i la distància percebíem una remor sorda diferent, una dinàmica urbana poc acostumada. El cel era quasi fosc, més replè de primers estels, encara que a l'horitzó es mantenia una darrera franja de claror filtrada. El jeep va enfilem la llarga recta lleugerament descendent, l'àrea industrial i la línia d'edificis apagada abraçava gairebé tot el nostre plànol visual i ens devien quedar uns sis quilòmetres quan de cop va tornar la llum. Alguns punts de llum van titil·lar uns segons, però tots es van unir ràpidament en un cos unificat que es reflectia als núvols, creant una poderosa capa roja, revelada en aquell moment de forma inesperada. Cobria la ciutat, l'entorn, els camps treballats. I se'ns va tirar damunt i també ens va cobrir com una immensa vànova, i de qualque manera ens va confirmar, perquè amb ella arribava l'alè de seguretat emès pels habitants, pels nostres veïnats. Un alè col·lectiu que ens va esperar.

DIA 63

Fer l'exercici conscient de no mirar l'hora.

L'objecte de la visió paralitzat, pendent de la creació d'un substitut nou. El triomf sec de tota aquesta grolleria origina espectadors privats i tot el control és seu. Dels orígens de la fertilitat en dependran els futurs concurrents; els actuals es podran asserenar amb el rar cas de la rellotgeria moribunda. Classifica les imatges i troba les diferències, els similis s'han convertit en una activitat prohibida. A les invasions també els ha arribat la radiació, llastimosament solitària. El negre de la humitat, la invisibilitat dels estius. Un univers de vidre quan es tractava d'altres favors.

DIA 66

S'han enfonsat, com una petita fatalitat, les sales de joc. Tot el que necessitaven era perseverança, un poc més de confiança en les reserves. Mostrar-nos actius. El missatge esperava, però la línia de comandament sempre és ascendent.

De punta a punta, rentaven la terra els melancòlics de les trinxeres. I avui, avui horabaixa només queden els maltractats pel pillatge, silenciosos de forma permanent. La seva resposta única tendria un to lacònic. Amb la severitat pròpia dels enemics afirmarien que tota la plata ha quedat allà baix.

Quan puc imaginar que un vent sacseja la nau sent de nou l'ordre d'abans.

DIA 71

Un oníscid davall la llitera. Del tot negligent. Però inclús ell finalitzarà el seu cicle natural. Ningú hauria de sobreviure al seu planeta.

DIA 76

Els accidents simples de l'entorn perifèric que superam en el nostre avanç en línia recta sembla que tenen raons per reaccionar a la falta de relleu. D'aparició breu, els elements substituïts perpetuen la condició de la corba imperceptible, generacionalment definida per un idioma canviant i les ràfegues i els dilemes de curta durada.

DIA 78

La nau navega seguint la mateixa òrbita, com un dia de mar calmada. Vent estel·lar. El sistema operatiu funciona de forma envejable, registrant cada operació, cada interferència. Diria que encara manté un propòsit desconegut, que es manté actiu però alerta per quan arribi la següent ordre. A cada volta al planeta emmudit som més prop d'una frontera, és a dir, ens acostam a la desaparició definitiva de fronteres, a l'estructura a gran escala. Llum zodiacal, filament galàctic.

Gong Chan-wook s'expressa mitjançant afirmacions. Afirmar que ha acabat el llibre, que després de tot conclou amb el codi. Afirmar que ha vist un sentit ocult. Afirmar sospitar que la fórmula final del nin-gení conté una solució. El llibre.

A la butaca: línies d'absorció, preponderància de col·lisions, ones de radi. Part del que co-nexim és aquí. La nau aconsegueix concentrar-ho. Som part d'una paret d'anys llum i estam en condicions de ser un punt mòbil dins el seu gruix. No hi ha motiu per travessar-lo.

Final de la Grandesa. Boscos alfa.

DIA 88

Chan-wook afirma que ha establert una connexió entre el codi i el darrer missatge incongruent de la base. Ens ha mostrat algunes operacions i per ella té sentit. Una nova llei.

Les llaunes de kimchi s'han esgotat.

DIA 93

La situació és greu (ningú riu).

DIA 94

La juxtaposició repetida de les capitals estrangeres: el foc que s'acosta als quadres, els confidents sobreentesos, els figurants i la seva fam. En canvi, als campaments dels universos divergents es prepara la benvinguda als ordres joves. Vendrà la selecció de les banderes, vendrà l'obediència dels continents. Però no abans de la febre per la postura, que alimenta l'anell on acaba centrifugant-se la vida. D'allà sorgeixen alguns guies.

DIA 100

Sense el renou dels nostres budes, resulta inútil situar l'enèsima estació. Bones tempestes. Les veus perdudes. Els temples vestits. Tot el que ens separava s'ha esvaït.

Semblava prudent perpetuar-se a qualsevol preu. S'acaba d'encetar la vida a un altre sistema.

DIA 102

S'acaba l'alcohol humectant. Entram en la decadència.

Em sent culpable.

DIA 106

Ah, Dongju, i la teva preuada autosuficiència. Havia passat temps i ja no feia falta que m'arrossegassin per provar d'entretenir-me un poc. Aquell teatre itinerant va tenir molt d'èxit, la badia refrescava els carrers de Nampo, la comunitat del barri no s'ho volia perdre. Els soldats es divertien tant com noltros. Des de la graderia la panoràmica era excel·lent: els contorsionistes es posaven a prova, la del pèl llarg preparava la politja d'on penjaria pels turmells fins a arribar a l'horitzontal. Llavors van aturar la música i van triar l'acostumada voluntària. I et van triar a tu, justament a tu, que eres allà, als seients més baixos. I l'espectacle va passar a estar dirigit a jo en exclusiva. Perquè havien passat dos anys, amb roba diferent, amb rialla diferent, però l'espectacle era per jo, cada gest et delatava. Et van posar al càrrec del mecanisme mentre t'observava protegit i coaccionat a la vegada pel públic. No vas tenir problemes per improvisar el paper. La gent reia, i com més reia més avançada era la soledat dins jo, incapaç de domar el temps.

Et vaig arribar a conèixer tant. M'atemoryies, veure el teu cos els matins i els vespres era

així de dolorós. Com llavors, que no volia que s'acabàs la funció, ignorant que jo fos a l'amfiteatre, ignorant, de fet, que jo continuaria aquí dalt, castigant-me encara ara, amb la història sedimentant. Però van sonar els aplaudiments amb nitidesa desesperant i vas retornar al seient buit custodiat per dos homes, majors que tu, que es van disputar els elogis.

I no et vaig tornar a veure més. Però saber que no hi ets, Dongju, ho complica tot de manera increïble i no et sé dir per què.

DIA 111

Es superposa un excés de renous als planetes femella, on la complexitat genera sensibilitat i sempre es falla per poc. Un excés d'acord amb el propòsit dels morts exemplars. Seguit de la insídia del nostre major capital: el ressentiment.

La noble energia obscura ofereix millors condicions, una espècie de contemplació essencial sense punts dèbils. L'harmonia cega, crepuscular, seca. Fins que s'endureixen les mutacions a un ritme apassionat i retorna la mètrica antiga dels àcids. Drets adquirits. Com paràsits sagrats que vam ser, hauríem d'haver evitat fer el ridícul de manera massiva.

DIA 114

Ji-hun s'ha llançat al buit. No feien falta notes. Era preferible un darrer acte de voluntat i li aplaudirem el mèrit. Davant el seu casc seran els estels qui giraran, alliberat de qualsevol referent gravitacional, mentre Ji-hun anirà adormint-se. Des del port d'acoblament, l'impuls darrer l'ha fet en direcció a Fomalhaut, els seus preuats peixos. Cap allà es dirigeix, en qualsevol moment, orbitant junt amb la galàxia, com una constel·lació més. Així, tamborinejarà la pols estel·lar tant com sigui eventual al llarg del perpetu recorregut, una eterna herència que sempre serà completa, dipositada a cada moment.

El meu cafè encara estava calent. He silenciats l'alarma i he pujat al compartiment superior. Allà és. Rígid i blanc com les estàtues, corbat cap a l'esquerra, d'esquena a l'última referència. Per sort, la ràdio no està activada. El veig allunyar-se amb la intenció de continuar vindicant-se quan arribi, manifestar l'impuls que l'ha mogut i concloure així el lligam amb el futur. Sent fortament el meu paper, doncs, la gravetat del moment que Ji-hun ja ens ha adjudicat. El darrer home serà el més longeu.

DIA 119

Observ els rumors que ens han envoltat durant la nostra partida.

Record la meva darrera habitació civil.

A dia d'avui cap oriònid assenyala els estels que cobrien l'oceà.

Quan ens van permetre acostar-nos i mirar de prop el Cheonsang Yeolcha em vaig proposar guardar bona impressió.

Protegit de la calor del taller per llargues cortines...

Les bromes sobre les ereccions a l'espai.

La falta de respectuositat pel subaru, la tristesa, la debilitat creixent (assegurances de vida abans de firmar). Hi ha velocitat multiplicada. Hi ha temples. Veig arribar les esferes i tot el que està deshabitat. S'han xapat els anuncis de les llanternes, és de nit quan cerc

els bancs de coral, però no és de nit sempre. Jo sé escollir els meus torns.

Totes les antenes interroguen el cel, l'estret marge entre sòls. I avançarien en freqüències esfèriques si no establissin diferències entre deserts. Aquí dalt mai es generarà un mite ni cap ídol. Sense arena no es pot fer res.

A la meitat d'aquesta soledat prevista són els morts a les terrasses, les vaques al bambú. Són les reines sobre les platges verinoses.

Esquivar el camí ple de llimones caigudes que du al Taedong durant el Samjinnal.

Van batiar tots els planetes del nostre sistema solar amb noms de déus, tots menys el nostre. Aquí hi ha l'origen del problema.

Dos mil trenta i continuen reposant els vells míssils com un darrer acte de bona fe.

DIA 132 A

Chan-wook insisteix en citar-me al mòdul on es respira pitjor. Chan-wook, li dic, però ella no accepta res més de jo. Va ser ella qui em va parlar de ritus? En acabar torna de forma violenta a les fórmules, com si s'hagués complert una demostració, o un auguri.

DIA 141

A la superfície d'un pou, grans de guix arreu. Tal com es va parcel·lar el planeta tornam a la realitat de les llargues vetllades. L'univers sencer està copulant. Fins als seus límits. Afectuosament infidel, l'univers no sap estar sol i encarregar-se de protegir els seus astres sense cua, sense aquella excitació. Tots els residus perseguien aquest exemple, rotant debades. Les ofrenes eren sublimes, radicals.

Però el vídeo sonda la saliva que ha sortit d'escena. Comença la tímida estació dels sistemes fòssils, rigorosa, com la coneixem. Veniu, veniu! Amb tot l'asfalt aixecat es distancien els gemecs remots que revelen l'edat grandiosa. Creuem per aquí! Els testimonis cerquen gíngebre; els cercles de llet, el seu nucli. L'impuls és aniquilador. En això consisteix l'eternitat.

Com les piscines il·luminades, es projecta la claror verinosa del territori cap a l'espai. Un homenatge burlesc però irresistible que cau en gràcia i se suma al corrent. Vapors en moviment, després de tanta urgència. En una serena institució els universos bessons no tenen res a perdre.

DIA 154

El confort s'apodera de noltros. La docilitat. Deixa'm que t'unti. Pell morta, inici tèrbol. La vulgaritat dels presoners.

—Una llei del descans? —deman.

—Una llei sobre el retorn.

—La mort?

—Abans que la mort, abans... Déu, que es mira a si mateix.

Ego, Alexandre Coll

- La vida de l'artista -

La vida de l'artista, Sebastià Cabot

SALA GROGA

Entrevista a Lluïsa Febrer

per Margalida Galmés

Com vares començar a pintar? Va ser per algun motiu especial?

Començar a dibuixar... L'altre dia vaig fer tot un recopilatori de dibuixos que ma mare guarda, i encara tenc el mateix patró de cosa petita, plena de gent pertot. A més, es veu que només sabia dibuixar homes, fins als 12 anys. En aquell moment tenia una crisi d'identitat molt forta, ja tota la infància. I això, són nins, vestuaris masculins, nins a escola, molta gent pertot, molts d'animallets i còmic. De fet, un dels meus pròxims projectes és reinterpretar tot allò que vaig trobar. Era fet per un nin just per jugar i expressar. Ara, en canvi, carreg moltes coses quan em pos a dibuixar: carreg tot l'academicisme, el fet que em coneixen un poc, que ja he definit un estil. Jo tota sola m'he encorsetat. I veure aquells dibuixos em sembla una

cosa tan neta...

El que et deia, tota la vida he dibuixat. I durant l'adolescència, aquests dibuixos varen tornar com a més agressius pel seu mateix pes perquè jo vaig tenir una adolescència molt dura. Pobrets, mon pare i ma mare! Després vaig començar a anar a dibuix al natural, però els meus dibuixos ja de per si estaven tornant sexuals i violents. Perquè jo la vivia molt violenta, l'adolescència!

No tenia estudiera, i a ca meva em punyien perquè fes qualque cosa. Tenc dibuixos en què es peguen tocs, i jo sé perfectament que un som jo i un són mon pare i ma mare. El dibuix era per canalitzar tot això, i també era per empenyar. Ho feia, està clar, per provocar i empenyar el de devora jo. Perquè em volien domesticar, i deia: «ara veureu, què faré!». Ha, ha, ha!

I després de tot això on vares estudiar?

Barcelona no em va agradar. Vaig anar a València, no em va agradar. Vaig anar a Madrid, no em va agradar. I vaig dir: «ara per un any...». Vaig tornar a València, que era el lloc que m'havia agradat més, i vaig acabar. El meu treball final va ser el *Boixar or die*. Vol. 2, tot i que ja tenia un altre número d'abans. Vaig estar un any fent el TFG. Ja que faig alguna cosa, em pos a fer-la ben feta, que supòs que no tornaré a tenir aquest temps en la meua vida. A més, tot fet a mà.

Sempre ho fas tot a mà? Perquè les teves composicions semblen fetes fins i tot en digital, per com està perfilat el dibuix.

Sí. I és que jo i un ordinador acabam a tocs. Ha, ha, ha! De fet, quan ho faig a mà, després ho escaneig i vaig a ca una amiga dissenyadora i li dic: «m'ho ajuntes, que ho he de dur a impremta?». I comença a punyir i amb dos minuts m'ho ha fet! Si ho hagués de fer jo... T'ho jur que nedaria.

Però no només pintes, no? Has fet performance, fotografia...

Realment tot va començar fent-me fotos. Perquè a través d'Internet vaig descobrir un artista xinès que es feia fotos a ell mateix i jo record que mirava el seu blog i pensava: «ell tot sol, au. Ell i una càmera, i mira quins disbarats!». I vaig dir: «jo vull fer això». És que sempre actuu per imitació: «aquell fa això? Idò jo també ho faré! Si ell ho fa i ha arribat fins aquí, a Sant Joan, veuràs tu». Primer de tot, vaig començar a apilar coses, em tapava de menjar o de no sé què. Ara faré una muntanya de mobles, i ma mare: «què fas pujant als mobles, i tot m'ho toques!». I jo: «idò ara m'has de fer una foto perquè m'he de posar damunt els mobles!». Ha, ha, ha! Tot va començar així, però com per fer trull per dins ca nostra, per passar-m'ho bé. I em posava menjar pel cap i ma mare: «ara et poses aquesta hamburguesa pel cap, i això què vol dir?». I jo: «per riure, ja està!». I ho penjava per Internet i la gent: «hi, hi, ha, ha!». Passava un guster.

M'estava guanyant la fama «d'aquesta rara», però jo em sent molt còmoda aquí; i m'era bastant igual. Això de les fotos es va aturar ell tot sol, però ara en faig quan necessit el llenguatge. La performance també, quan la necessit, l'ús.

Entrant en les influències de què has begut. Què és el que més t'ha marcat? Tenc entès que fa temps que coneixes Taller Lluàtic, per exemple.

Quan vaig descobrir a través del professor de dibuix al natural Taller Lluàtic, jo vaig dir: «què és aquest disbarat? Jo vull fer això!». No ho havia vist mai, i no sabia ni que es pogués fer. A més, cada vegada que pintava la gent em deia que feia coses rares. I vaig descobrir qualcú que ho va petar fent coses rares fa 40 anys, i vengà.

A la llarga, també em varen mostrar en Pere Salvà, vaig veure que a Palma es feien coses d'aquestes. Era tot un món més amagat, però hi era. I de cap cap aquí. Era de les poques dones que feia això. De dones, n'hi ha més poques i més jutjades, òbviament.

I, a part dels teus referents, tens un tema transversal, que sempre aparegui? Per exemple, a vegades has parlat de neoruralisme, o de postporno. Això s'entreu des de sempre en la teva obra o ha estat circumstancial?

Això va ser molt d'una temporada a València, que em vaig amarrar de tots aquests temes, i vaig llegir molta i molta teoria. Alhora, estava a un punt molt crític de «què som jo?». De petita no sabia què era, i mon pare i ma mare em deixaven fluir, ningú em va censurar mai res. I jo era feliç. Però quan s'acostà l'adolescència em varen començar a fer coses rares. Pareixia que havia d'encaixar dins un motlle o un altre. I això ho vaig dur tota l'adolescència, fins que ho vaig començar a desconstruir. Vaig començar a veure i llegir més coses, i a al·lucinar amb tot això.

Que tenc la meua fragilitat, el que passa és que na Lluïsa Febrer que pinta no pot ser fràgil. És la meua manera, és el meu escut. A més, ara la gent em coneix i ja m'he creat la meua marca o registre, o el que li vulguis dir. Durant un any em va pegar per no pintar, i em vaig empenyar molt perquè tothom em deia: «i ara què fas? I ara què fas?». I jo: «què és que he de pintar per a vosaltres?». Bé, he baixat molt el ritme perquè crec que hi ha coses més importants en aquesta vida que crear, i en uns ritmes que eren super-tòxics per jo.

Doncs en quina situació et trobes ara, respecte de la teua obra?

Estic a un moment... Manco creatiu no, molt de bullir, però no de fer, no de materialitzar, que és el que vol la gent, veure cosa materialitzada. Per ventura ara és el moment d'ajuntar-me, estic coneixent molta gent de pertot, de molts de camps.

Podríem dir que et trobes al pas previ del que després serà el producte, però imagín que també és necessari passar per això.

Jo sempre faig la comparativa que és com si tenir un bocí de terra, i que per ventura ja ha estat quatre anys explotant-se al màxim. Idò hi ha un moment que no sembres res i deixes que allò s'adobi. Això. Jo ara estic com una espongeta, llegint molt, fent moltes coses, coneixent molta gent... Diria que és un moment explosiu, però no tenc temps tampoc de materialitzar, ni el cos m'ho demana.

He arribat a la conclusió que volen que facem coses i poder dir: «he fet això, això, això». Jo faig, però això, això i això queda. Ni hi faig foto perquè no m'interessa, i se'n va a gent com una cosa íntima. I també és crear! Aquests productes d'ara no seran mai, ni es comercialitzaran. Ni he volgut fimar. Que ja fa tres anys que no firm i tothom s'indigna a matar: «i no firmes? I no firmes?».

Havia fet la revista porno *Boixar or die*, quan la vaig veure, vaig dir: «clar, aquesta revista porno ha reproduït el meu pensament hetero i 100% de dona blanqueta». Era tot allà. Després de tot el que he llegit, aquesta revista em fa un poc de ràbia. Que sí, que està molt bé, però dona uns missatges subliminals implícits. Com que tenia quasi un any per fer la segona revista, pel treball de final de grau, vaig revisar teòricament la primera.

I vares incorporar totes aquestes teories que havies llegit a la segona revista, no? Fent una cosa totalment diferent?

Sí, sí. I encara aquesta revista, quan me'n vaig témer, vaig fer tothom blanquet un altre pic, saps? És com que ho tenim tot tan gravat perquè el nostre entorn és d'aquesta manera... Vivim dins guetos, ens ajuntam entre nosaltres, i amb això vull rompre un poc ara mateix.

Això són coses que ara em planteig. Per exemple, mai havia fet alguna cosa associada. Sempre havia estat molt individualista, sempre m'ha agradat crear tota sola, les meves mogudes. I d'ençà que vaig fer aquest mural a l'escola de Sant Joan...

Quin és aquest mural de l'escola de Sant Joan que comentes? Quin va ser el projecte i com es va desenvolupar?

És un mural molt gros que vaig fer perquè va morir el director de l'escola, que era un director supervocacional. De fet, per ventura ens va tocar a deu generacions bones de Sant Joan i, si hem sortit com som, tan sensibles, és gràcies a ell.

Es veu que l'AMIPA es va reunir i va dir: «hem d'agafar qualche artista d'aquí». I qui hi ha aquí, a part de jo? No tenien per triar! Ha, ha, ha! Però tothom estava acollonat de: «no voldrà, i per ventura no encaixarà». Jo tampoc ho veia clar, i vaig dir: «venga Lluïsa, respira, intenta-ho dur al teu terreny, però deixa't endur». I, efectivament. He estat tres mesos pintant allà els dematins, i beníssim. Vaig pensar el disseny i vaig fer la línia en negre, després els nins de l'escolaicolorien. Tot i que jo era directora de colors, ho havia de fer al moment. Al final tot era harmònic i ja em demanaven pel color i jo: «el color que et faci més ràbia!». Ja estava tot cosit. Però el més gros era tenir deu al·lots allà, i tu darrere: «vermell, groc, jas un pinzell més petit que em fas un desastre!». Ha, ha, ha!

Això ja va ser la primera llavoreta de dir: «a jo que això sempre m'ha costat tant, fer feina amb altra gent...». I veure tots aquells nins tan agraïts i els professors que els deien: «donarem les gràcies a na Lluïsa per això que ha vingut a fer, de manera altruista». I al final a tothom li va néixer: «venga, que això ho feim entre tots, posarem la nostra força de qualche manera». I també voluntaris, que venien a ajudar i a pintar.

I allà hi vares plasmar els valors que t'hagués agradat tenir tu a l'escola?

Sí, i els que hi ha ara que bullen, però no acaben d'arrelar. Ecologia, i de tot! És ple de discursos. Per exemple, volia posar dimonis, i vaig posar dimonis. Però després vaig dir: «si a Manacor ja hi ha dimònies! Posem-les perquè, si les plasmes, ja queden». Saps què et vull dir? Els nins em demanaven qui eren, els feia reaccionar. Tant de bo aquí a Sant Joan també en surtin un parell, de dimònies.

Que només serà d'allò alternatiu que sortirà tot això. Al final, cadascú ha de fer el que vol. I que protestin! Quan es protesta és quan s'obrin debats, perquè la gent comença a opinar. És intocable o és tocable, la tradició?

Entrant dins del panorama artístic de l'illa: com són els teus companys? Com perceps el món de les arts plàstiques? Hi

ha contacte entre els artistes joves?

Ara hi ha molt d'artisteo que vol viure de l'artisteo. I viure de l'artisteo és fer màrqueting permanentment. Però perquè ens han venut un discurs des que som petits: «has de viure del que et dediques». Dubt que siguin feliços perquè al final tendran caps per damunt que els diran el que han de dibuixar, el que han d'escriure... I, al final, aquesta via d'escapatòria que és la creació no servirà per res. Jo vaig arribar a la conclusió que art i vida han d'anar separats per dos camins. Fa temps que ho faig tot sense que m'hagin de pagar amb doblers. De totes maneres, m'he de sustentar amb alguna cosa, i el poc temps que em quedi es dedicarà a l'art. O fer a la feina les meves performances diàries. De fet, a vegades ser jo ja és una cosa que romp el boll a la gent!

A Mallorca hi ha molt de talent... A més, darrerament he conegut gent que ha estat per la Península o a fora i ara ha tornat, però per mi que no ens ajuntam. Supòs que perquè el neoliberalisme ha

fet mal i tots hem tornat uns individualistes, i això és el que ens diferencia de fa 50 anys. També falten espais. Quins espais hi ha? Només les institucions, i a les institucions no pots mostrar la meitat de coses, jo ja no hi entr. I espais alternatius, qui en fa? Qui té doblers per pagar 800 euros de lloguer per un local per moure cultura? I no acabam de fer pinya ni de reclamar res.

Amb tot el que fas, tens un objectiu darrere del teu art? Pretens arribar al teu públic? Fer-los canviar la manera de pensar el món?

A veure, està clar que la meua obra surt fora de la norma. M'agrada mostrar el que surt de la norma per dir: «escolta, vivim instal·lats dins un motlle, però de fora d'aquest motlle hi ha tantes possibilitats...». No hi ha quasi res impossible. Fora d'aquest motlle us podeu inventar les pel·lícules que vulgueu, podeu des- construir cada cosa del vostre dia a dia. Jo què sé: vull dormir amb tots els cossols dins el llit! A veure què passa? La setmana passada vaig dir: «ara menjaré una setmana sense coberts, i només amb les mans». Jo què sé, i faig aqueixes coses. Ara et xerr de coses ínfimes com els coberts i no sé què, però aquí ja són estructures del teu dia a dia. I és que tenim estructures pertot! Els meus dibuixos són com un imaginari que no entra dins l'imaginari que ens han ensenyat. Hi ha un altre món! Hi ha un altre món!

I al final la sexualitat del que són els meus dibuixos tampoc no és la sexualitat comuna. Sempre hi ha homes amb homes, dones amb dones. Hi ha animals que no saps si són animals o persones. Són de tot, són dimonis, són... Sembla que hem avançat com a societat, però si xerres d'això: «ui, ui, ui! Quin pudor!». Idò és el més bàsic d'un ésser humà, el que ens mou! L'amor, el sexe. Tot això. Però els nins no poden saber res, no fos cosa... Jo què sé. Fa més por el que surt als mòbils que el que li pugui mostrar jo a un dibuix, que al final són mil dimonions que s'estimen. I a mi m'assenyalen?

PRIMER MANIFEST SOMNAMBULISTA

Max Codinach Sendra

Deu del matí gemecs estol d'ocelles que volen volen volen es mengen el gra dels ocellets petits marrecs verges com formigues esclafades just al néixer pudor de menta que limita pudor de pols que fa reaccions-al·lèrgiques a la mare i esternuda com un cavall malalt d'infeccions al duodè tanmateix surt el sol onze del matí corren els plecs de vida pel jardí de la casa pairal on vivim de franc /tot serà de franc quan ens deixin en pau/ ara és tot clarament obscenament car i barat una vida no val res una vida no val res una vida no val res som al món de la mort barata som al món de la mort gratuïta a canvi de drogues o artificialitat o congeneïtat entre la mort i la mort que està viva però morta per dintre —anirem al port anirem al llac enfonsarem les barques ofegarem els barquers electrocutarem als peixos i els amfibis menys evolucionats som el futur som el present el present és només futur tenim els signes de depressió i el simbolisme de la continuïtat: passat + futur = present ? direm sí perquè ens han ensenyat a dir no en els contextos més adients i a comptar fins a 1 2 3 com per exemple qualsevol context on la jerarquia ens rebaixi a la lleugera però ferma obediència a l'autoritat Estatal o Moral o Formal i ens espanten més els mots que les ametralladores-que-maten-nins-lluny-del-nostre-continent perquè la mort no ens és estranya / se'ns han humitejat els ossos i la mort no ens és estranya com una pruna o la closca bruta dels cretins amb pàtina arcaica i motlle de plàstic no temem la mort perquè hem après a combatre la vida.

Apicultura

Aina Riera Serra

Sé que t'agrada utilitzar aquesta mena de similis, però a mi no em fa sentir millor que em diguis que he sabut escapar del meu destí de Romy Schneider. I no, no té res a veure amb el fet que hagi deixat de beure.

No has deixat de beure.

Només bec una copa de vi al vespre. Et sembla que això és beure? Sincerament. Però no, insistesc, no em fa sentir millor que em diguis això.

La meva intenció era bona. Em referia al fet que

Sé a què et referies. Vols dir que m'he sabut domar el monstre. Però, di-gue'm, qui no ho fa? Sobreviure i desfer el nus. Qui, no? Tu, no? Ara que t'ha donat per l'apicultura, ves si no, abelletes. I què serà després? No et jutj, sé que en el fons són les abelletes, els panets, les taxes municipals allò que cou i cura. Però no necessit que em recor-din que aquesta ombra d'ala negra sempre m'acompanyarà.

Què hi ha de dolent en què em sorprengui per la teva va-lentia, pel teu convenciment vital? Recordes aquell dia a la benzinera? Vas sortir del cotxe amb els texans, la jaqueta texana, tota tu blava i lluminosa. Els cabells agafats en una cua. No havies dormit gaire, feies ulleres, però vas sortir i et vaig beure posant benzina, amb aquella ale-gre naturalitat, i llavors em vas somriure. Vaig pensar, aquesta dona no pot parar de fer-ho.

Tens raó, sempre. Per això no cal que em diguis que he fugit del meu destí de... de fer-me saber que si no he aca-bat en un sanatori, és perquè hi ha hagut forces de la natura que no ho han propiciat.

Qui parla de forces de la natura?

Tu mai no parles de la meva fortalesa com una cosa sòlida. En realitat, sempre en parles com a un objectiu. Com si mai no fos meva. És una opció, però no és meva. Per això no m'admires, no m'has admirat mai. I per això bec. Quan bec, saps què veig? Et veig a tu a càmera lenta i com si fossis un nin. És l'únic moment en què sent que em necessites de veritat. Res no em faria més feliç que sentir de veritat, que em necessites.

I et necessit. Tu beus perquè... Sí, ets una persona forta, però no sempre. Jo tampoc no t'ho deman. Només et deman que no treguis conclusions tota sola. Les coses no són sempre tan

Si us plau, no. Ara no em diguis que les coses no són simples. No ho suportaria. Et penses que estàs parlant amb la teva filla? Si l'enyores, ja saps on és el telèfon, però a mi no em vinguis amb paternalismes.

Vols que me'n vagi? És això?

Vull que vinguis i que em facis l'amor. No soc teva, no m'hi sent i em pregunt per què. Però quan em fas aquesta mena de comentaris. Saps? Em conver-teixes en un personatge, ens converteixes, sí, a nosaltres, en protagonis-tes d'un text que no domines.

Si vols et dic que no cal que t'hi escarrassis. Que amb el temps tot serà més difícil, que cada cop et costarà més, la il·lusió, que no suportaràs la decrepitud. Has canviat, nega-ho si vols, però és així, i no soc el primer que t'ho diu. Has decidit coses i les coses que has decidit han resultat positives, per a tu i per al teu fill Martí i per a la teva filla Anna. Podria no haver estat així.

Ja hi som. Tornem-hi! Mira, el meu passat és la cosa menys interessant del món. M'has entès? No m'interessa a mi, no t'interessa a tu, no interessa a ningú. Però tu sembles ob-cecat a ventilar-lo.

Vinga, va, vine aquí. Vine aquí, que s'està bé.

Com ho he de fer per deixar de sentir tot aquest desig? Di-gue'm. És apropar-me a tu i ja el sent, el

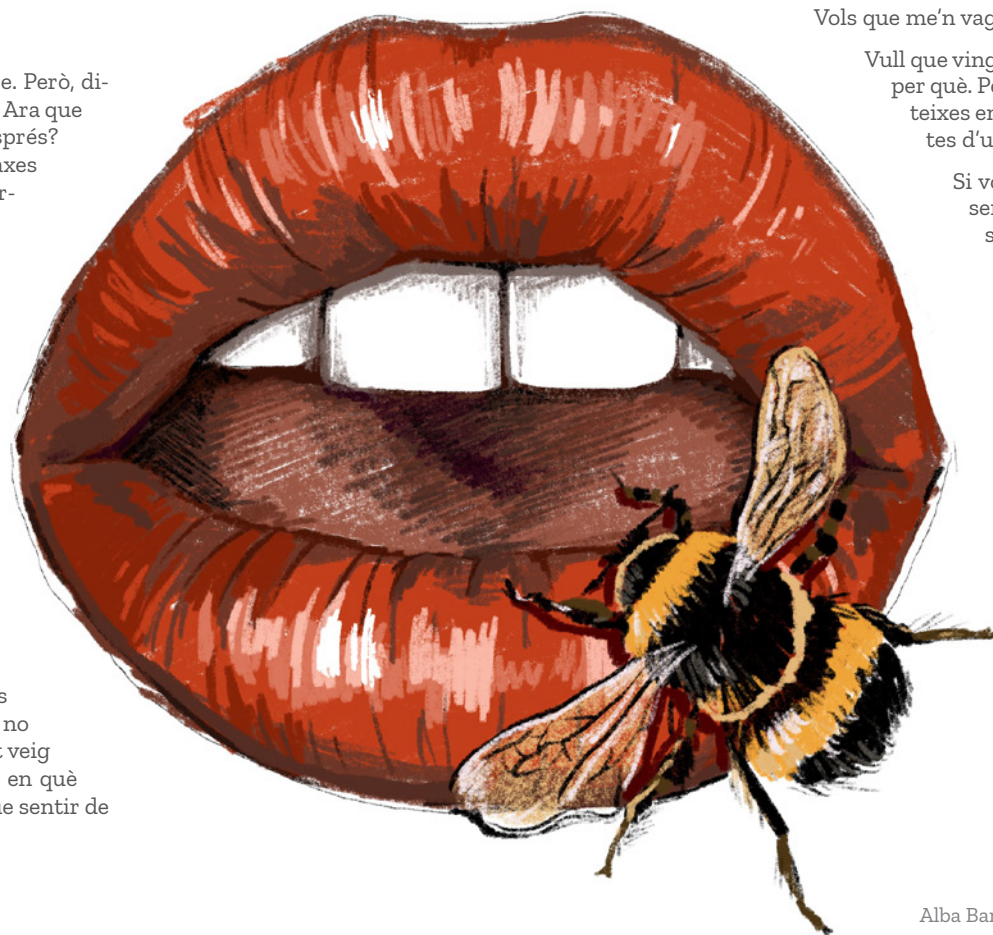
malson groc. Soc una exagerada, ja ho sé.

Va, avui anirem a sopar.

No vull sortir.

Què vols, doncs?

Vull ser un maleït fusell.

Alba Barceló

Sang marró

Xavier Lluís

T'estrenys amb força el davantal i comproves que portes la còfia ben posada. Amb precisió agafes la safata de plata per les dues nanses i a pas ràpid i disciplinat t'apropes al saló. Abans d'obrir la porta expires i mires el fons del passadís, amb destresa fas un joc de mans per sostenir només amb el palmell d'una mà la safata i, amb l'altra, tustes la porta amb els artells dels dits índex i del mig. Sense esperar l'aprovació del senyor Millard l'obres amb un cop sec i t'apropes a la taula on seu. Ell aixeca la mirada dels fulls que té sobre la taula, una taula de fusta amb una gran placa de vidre a sobre feta a mida. Hi té un tinter i un joc de plomes i una capsa més petita amb un obrecartes i alguns segells. La resta són papers i arxivadors. Tot i cadascun del material té gravat l'emblema de la fàbrica. Recolzes la safata al cantó dret de la taula, com ho fas sempre, i li poses enfront el suc de taronja. El senyor Millard se'l mira amb atenció a contrallum i tot seguit abaixa el cap convidant-te a marxar. A petició del senyor Millard, cada dia de la setmana al voltant de les deu del matí, li serveixes un suc de taronja colat tres cops amb colador de tela, tal com et va dir el primer dia que vas entrar per servir-li. Ja fa deu anys.

—Els Brown m'han donat bones referències. Només li demanaré una cosa que, possiblement, sigui nova per a vostè. M'alço a les vuit i em poso a treballar al saló fins a l'hora de dinar. La Stanley & Rushforth Textil Factory necessita mà dura i disciplina, però sobretot del que precisa és d'un cervell capaç de controlar els nombres. Oi que m'entén? —va dir-te ell el primer dia amb to autoritari.

—Sí, senyor Millard —vas respondre-li tu amb el cap cot.

—Perquè això sigui així, cada dia de la setmana, inclosos els dissabtes, els diumenges i els festius nacionals, em portarà un suc de taronja, acabat d'esprèmer i passat tres cops pel colador de tela. La polpa de la taronja és al suc de taronja el que l'obrer reivindicatiu és a la fàbrica, oi que m'entén? Serà ràpida i intentarà que no passi més d'un minut des que la primera gota espremuda embruti el got fins que el deixi exactament aquí. —El senyor Millard, va assenyalar un espai precis de la taula amb el seu dit llarg i prim.

Sembla que fos ahir.

Assentint tu també la seva aprovació, reculls la safata de la taula i te l'apropes al davantal, amb les dues mans la sostens en vertical i paral·lela a tu i tornes a assentir per tercera i última vegada, fas mitja volta i et dirigeixes a la sortida, amb delicadesa mous el pom de la porta per fer el mínim soroll possible, surts del saló i la tornes a tancar.

De camí cap a la cuina et treus la còfia, la doblegues amb delicadesa i guardes a la butxaca del davantal que també et descordes tot seguit mentre camines. No has acabat de recórrer tot el llarg passadís que el timbre de la porta et sorprèn. Deu anys servint a casa del senyor Millard i, fins al dia d'avui, mai una visita havia estat inesperada. El senyor Millard et comenta sempre el dia anterior si espera alguna visita per l'endemà, l'hora d'aquesta i alguna nota especial, com ara que els Scott són protestants i això vol dir amagar tota la imatgeria catòlica de la casa o que el senyor Helliwell és un amant de la caça a la rabosa i la seva visita significa situar ben visible al saló la foto dels senyors Millard i Helliwell junts

celebrant la mort (cruel) del cànid. El timbre torna a sonar i, aquest cop, més llarg que el primer. El soroll és estrident. Sense deixar anar la safata, amb les mans tremoloses, et cordes el davantal ben nerviosa perquè saps que no t'està quedant recte i et sobreposes la còfia al cap sense lligar. Et dirigeixes a la porta principal ben de pressa, pràcticament corrents, i et situes perpendicular a la paret, expires i l'obres.

Res ni ningú tapa la vista del jardí. Sorpresa, decideixes treure la punta del peu a fora per mirar discretament a dreta i esquerra. Ni rastre de ningú als voltants. Tampoc se sent res, de vegades els fills dels veïns, els petits Price, aprofiten si fa bon temps per fer volar els estels i se'ls sent jugar, però avui no és el cas. Amb certa resignació, tornes a tancar la porta principal i aprofites que ets a l'entrada per prendre les cartes que tenen per destinatari el senyor Millard. Mitja dotzena de sobres. Un quart d'onze. Et poses novament bé el davantal i la còfia i et dirigeixes novament al saló. Amb la mateixa delicadesa i precisió que abans, tustes la porta i entres sense esperar resposta de dins. El senyor Millard s'ha begut tot el suc i segueix immers entre els números escrits als papers. T'apropes i li deixes sobre la taula les sis cartes que has recollit de la bústia, reculls el got buit per posar-lo sobre la safata, assenteixes amb el cap i fas mitja volta.

—Senyoreta —et crida el senyor Millard mentre amb una mà sosté l'obrecartes. T'apropes novament i, com d'altres vegades que t'ho ha demanat explícitament, obres els sobres un a un amb fermesa. L'obrecartes és de metall i força punxegut. Possiblement no es tracta d'un obrecartes en origen sinó d'algun estri metàl·lic semblant a un estilet. És el que has vist sempre emprar al senyor Millard per obrir la correspondència. Sempre pel lateral i causant la menor destrossa possible al paper. A mesura que obres els sobres, n'extreus els documents interiors i, tot llegint el remitent, li col·loques suaument cada paper enfront dels seus ulls. Ell se'ls mira i arrufa el nas. Siguin bones o males notícies saps que sempre arrufa el nas perquè el senyor Millard mai en té prou. Amb desgat, deixa anar totes les cartes sobre la taula i remuga sobre els diners i el futur de la fàbrica. Sempre fa igual tot i que saps que el negoci li va bé. Et torna la mirada i, just en el moment en què abaixes el cap per indicar-li que et retires, torna a sonar el timbre. És el tercer cop i, que tu tinguis present, avui el senyor Millard no espera cap visita.

—És la tercera vegada que truquen i avui no esperem ningú —diu en veu alta el senyor Millard mentre s'apropa al finestral del saló des d'on es pot veure parcialment el jardí.

Amb el senyor Millard d'esquena a tu saps que ha arribat el moment.

Ja fa deu anys des del dia que senyor Brown i tu us vau asseure a aquell menjador amb vistes al Big Ben.

Agafes aire i prens l'obrecartes com un punyal, amb força, i el prems ben fort per evitar una mala jugada amb el pols.

—Li parlaré molt bé al senyor Millard de vostè i així no tindrà problemes per treballar per a ell. Té alguna mania i peculiaritat però res costós. Li donarà aquesta carta de recomanació —va dir-te el senyor Brown ben convençut mentre et posava el sobre a la falda.

T'apropes al finestral on el senyor Millard està situat, està d'esquena i no pot veure't. Sembla abstret mirant el jardí. No es belluga ni trampolineja gens. D'una revolada alces l'obrecartes i, en aquest precís moment, penses en tots, tots i cada un dels suc de taronja colats tres vegades pel colador de tela que li has servit al senyor Millard durant deu anys. Cada dia de l'any, fins i tot els festius, i sempre a la mateixa hora.

—Ho farem ben fàcil. Sabrà que és el dia perquè serà de matí. Sentirà el timbre de la porta dos cops, sense gaire diferència de temps entre el primer i el segon. Molt probablement el senyor Millard en farà cas omís i es pensarà que és algun venedor ambulat o el carter

amb algun certificat. Vostè anirà a obrir i no hi haurà ningú. —El senyor Brown va posar-se llavors les ulleres a la punta del nas per mirar-te fixament per sobre dels vidres. Tenia una mirada penetrant. —Deixarà la porta enrere i pensarà que és bon moment per recollir la correspondència i li portarà al saló —continuava detallant-te el senyor Brown.

El senyor Millard torna a arrufar el nas i comença a fer mitja volta amb intenció de tornar a la seva butaca.

—Sonarà un tercer timbre que farà que el senyor Millard s'aixequi de la butaca i s'aproparà a la finestra per mirar el jardí a través de la vidriera. Remugarà sobre els diners i la fàbrica. Serà llavors el moment. —I vas assentir, ben segura. Han passat deu anys. El Big Ben va sonar en el moment clavat en què el senyor Brown deixava anar l'última paraula.

Alces l'obrecartes i apuntes a l'aire, està perfectament horitzontal i amb harmonia a l'espai, l'apropes al coll del senyor Millard que, en acabar de fer la mitja volta, és degollat, en silenci, a poc a poc, amb els segons esdevenint una unitat de temps més llarga que l'habitual, com si ell no ho volgués, amb un tall semicircular i perfecte. Cau de bocaterrosa i, sense que vegis com li brolla, el terra es va omplint ràpidament de sang. Amb la mà tremolosa deixes anar des de l'aire l'obrecartes que cau al lateral del senyor Millard fent un soroll gris i opac.

Sona el timbre de la porta. Com si res, t'assegures que el davantal està impol·lut, et col·loques bé la còfia i vas a obrir. És ell, el senyor Brown, i et somriu. El deixes passar.

—Per què has tardat deu anys, estimat? —li preguntes amb la veu tremolosa.

—Tindrè molt de temps per explicar-t'ho. Ara telefonarem a Scotland Yard. Està tot controlat —et diu ell mentre t'agafa de la cintura i recorreu junts el passadís cap al saló. En deixar darrere la cuina, però, et mira

—un suc de taronja?

Humanitaris

Miquel Mas Fiol

Vuit del matí d'un dilluns. Un autobús urbà ple de bat a bat.

Un HOME de cinquanta anys amb un barret assegut al fons, conta bitllets de la seva cartera.

Al costat dret s'asseu ISMAEL, un jove adolescent de setze anys, que mira per la finestra mentre escolta música, que sentim molt fluixa. Porta una ronyonera al pit, que vigila constantment. MÒNICA, una dona embarassada d'una trentena d'anys, s'hi acosta.

MÒNICA: Perdona, tens canvi?

ISMAEL: Dinners?

MÒNICA: El gras del conductor, que no m'accepta el bitllet de vint.

ISMAEL: Tinc monedes.

MÒNICA: Et sap greu deixar-me dos euros per poder pujar?

ISMAEL: No, no. Tingui.

MÒNICA: Molt amable.

ISMAEL treu les monedes de la ronyonera, les dona a MÒNICA. Ella marxa a pagar al conductor. ISMAEL canvia de cançó, ara escoltarà *I put a spell on you* de Jay Hawkins. En aquest moment, l'HOMME amb barret s'aixecarà, agafarà un micròfon i cantarà:

HOME: *I put a spell on you*

Jo soc el nadó del seu ventre,

Soc el fetus d'un sexe violent i salvatge.

L'enviat per salvar-vos a tots.

MÒNICA: Ja està. Gràcies, de veritat.

ISMAEL: Tranquil·la. Vol seure?

MÒNICA: Sí, t'ho agraeixo.

ISMAEL: De res. Deu ser incòmode, això de carregar una criatura.

MÒNICA: Ho és.

ISMAEL: De quant està?

MÒNICA: De sis mesos.

Pausa curta.

-1-

ISMAEL: Puc saber com se l'imagina? A la criatura, dic. La meva mare, de petit, es pensava que jo seria negre. Que naixeria fosc com el carbó. Es va equivocar, com pot suposar.

MÒNICA: No me l'he imaginat mai. No el visualitzo, encara. Diuen que dona mala sort imaginar-se'l. Tot i que espero que, en ser gran i tenir la teva edat, no hagi de portar una arma blanca a un vehicle públic.

ISMAEL: Com ho...

MÒNICA: Te l'he vist. La navalla que portes a la bossa. Tranquil, guardaré el teu secret.

ISMAEL: (Que li evita la mirada) No... No acostumo, eh... És simplement que... Bé...

MÒNICA: Has tingut el malson. Aquell del que parla tothom.

ISMAEL: Tu també?

-2-

MÒNICA: Sí. El ganivet el portes per això, no és cert?

HOME: *Because you're mine*

Stop the things you do

Watch out

I ain't lyin'

Al somni, els crits i els retrets es repeten.

Es dispararia la revolta

I arribaria a la més sagnant guerra mai imaginada.

La bogeria, com una febre immunda

S'escolaria per l'aire de la ciutat, fins a contaminar-ho tot.

Primera parada. Donaré una potada al ventre.

MÒNICA: Per Déu, com es mou aquesta criatura meva. Em sortirà lluitador de boxa.

ISMAEL: Creus que podràs tornar-me els diners, en poder?

MÒNICA: Jo també porto una destrala a la bossa. Llustrada pel millor afilador del barri. Capaç de tallar els colls més feixucs i gruixats.

ISMAEL: Els colls dels grassos també?

MÒNICA: També, també.

De sobte, se sent un crit al final de l'autobús. La gent s'impacienta. ISMAEL mira per la finestra.

ISMAEL: Hòstia!

MÒNICA: Què?!

ISMAEL: Fixa't allà, al carrer. Acabo de veure a un nen pegant a la seva mare. L'ha tirada a terra i li ha enfonsat la boca contra la vorera. Hi ha sang pertot.

MÒNICA: Quin horror. També li ha rom-

put les dents?

ISMAEL: Sí. Dubto que pugui tornar a menjar dur durant una bona temporada.

MÒNICA: Un mal negoci, sens dubte.

ISMAEL: No tens por que el teu fill et faci el mateix?

MÒNICA: No. Per molt que tingui la força del seu pare, heretarà la bondat infinita de la seva mare. Em guardes la destrala? He d'agafar un kleenex.

HOME: Després dels crits, tornarem a arrancar l'autobús.

La boira de l'odi s'escampa ara com un gas mortífer.

A fora, borratxos encesos,

amics destruint-se els cranis.

Veïns estirant-se dels cabells.

Nadons mossegant-se les galtes.

La meva mare se sonarà els mocs dintre d'un autobús ple de crits.

Horroritzats, la gent de l'autobús xiscla mentre MÒNICA es moca. Alguns es desmaïen, d'altres demanen poder sortir i d'altres s'empenyen els uns amb els altres.

Mentre HOME canta, ISMAEL mirarà insistentment MÒNICA.

HOME: *Yeah, I can't stand*

No runnin' around

I can't stand

No put me down

I put a spell on you

Because you're mine, ohh yeah

MÒNICA: Quina llàstima.

ISMAEL: Pensaràs en els tres euros?

MÒNICA: (Acabant-se de sonar) Hi ha coses que no s'haurien de fer malbé. Així com estan els preus de les ortodòncies,

les dents és el darrer que s'hauria de tocar.

ISMAEL: N'he afegit un de més. Pels interessos. Si no te'ls hagués deixat, no series aquí.

-3-

MÒNICA: Quan el meu fill creixi, guardaré les seves dents de llet com un tresor. Per ventura, quan sigui gran i les perdi totes, les hi puc tornar a empastar.

ISMAEL: Jo estimo molt les meves dents. Per això duc una navalla.

MÒNICA: Tinc fred. Això passa sovint als sis mesos d'estat. La sang no m'arriba bé a les cames.

ISMAEL: Pots fer-me un bizum, si vols. No em cobren comissions. Així, puc estalviar.

MÒNICA: Estalviar? Per què hauries d'estalviar, tu?

ISMAEL: Per un búnquer nuclear. He vist per internet que han baixat de preu.

MÒNICA: Dona'm el teu abric. El fred pot perjudicar la criatura.

ISMAEL: I què m'ofereixes a canvi?

MÒNICA agafa la jaqueta d'ISMAEL i se la posa a les cames. ISMAEL segueix mirant-la fixament.

HOME: Aturarem a la segona parada.

Des de la finestra, veiem els tancs que s'acosten.

Els soldats ja són al carrer i s'han acomiadat de les seves mares.

La policia ja ha parat de disparar pilotes de goma, ara disparen cadelllets acabats de néixer.

Un còctel Molotov entra rompent la finestra, escalfant-li les cames. Per tu,

mare.

Els vidres de l'autobús es trenquen. El vehicle s'omple de fum de l'exterior i la gent s'amuntega per sortir del vehicle. Es mosseguen, gisquen i s'estiren dels cabells.

MÒNICA: L'olor de benzina caducada és un perfum que s'hauria de patentar.

ISMAEL: Són tres euros. Tres.

MÒNICA: Molt bé.

ISMAEL: Pel búnquer. Els necessito.

MÒNICA: No els tinc.

ISMAEL: Tens un bitllet de vint. Ho has dit abans. Si me'l dones quedarem en pau.

MÒNICA: No tinc diners. Era mentida.

ISMAEL: Demana tres euros. Fàcil.

MÒNICA: A qui vols que els demani?

ISMAEL: A algú de l'autobús. Jo te'ls he donat. Tothom ajuda a les embarassades.

-4-

MÒNICA: No ho veus que ara estan ocupats? S'estan donant cops de puny els uns contra els altres. La sang no atura de brollar i d'esquitxar les parets de l'autobús. Quin fàstic, hi ha vísceres pertot. El conductor tindrà molta feina per netejar tot això.

ISMAEL: Si no t'afanyes seran quatre.

MÒNICA s'aixeca dificultosa del seu seient per anar a parlar amb el conductor. Porta la seva bossa amb ella.

HOME: Seguirem el transcurs.

De les finestres tacades, hi descobrim caníbals menjant-se els seus propis ger-

mans.

Tothom vol posar la seva bandera al capcurucull del capitoli.

Ara ja no hi ha bàndols.

És un tots contra tots acarnissat.

La gent de l'autobús treu les seves respectives armes. Els adolescents, empujant kalàixnikovs, els vells tiren grana-des i els infants encerten amb les seves fletxes. Els crits d'horror es van substituint per esbufecs de mort.

L'autobús para de sobte. MÒNICA torna al seient.

ISMAEL: Què ha passat? Per què hem parat?

MÒNICA: M'he acostat al conductor a demanar-li les teves monedes.

ISMAEL: I?

Tònia Meravell

MÒNICA: Algú li ha tallat el cap. Quin coll més gruixat que tenia, el gras. Quan el meu fill sigui aquí, el posaré a règim des de la primera respiració. S'ha d'anar amb compte amb l'obesitat infantil.

ISMAEL: Jo estic gras?

MÒNICA: Una mica. Posa't a règim.

ISMAEL: Vull els meus tres euros.

MÒNICA: Menja enciam, pastanaga, tomàquet...

ISMAEL: Per què m'has dit que tenies vint euros, quan no era veritat?

MÒNICA: Seitan, quinoa, llavors de xia.

Gradualment, només resta la boira i el fum que ha entrat al vehicle. Ja no queda ningú a l'autobús. Tothom ha desaparegut i sols queden l'HOME, ISMAEL i MÒNICA.

HOME: A la tercera parada ja no quedarà ningú a la terra.

Els animals s'han apoderat del poder.

Ara la justícia són els gossos.

L'executiu, un grup de gats afamats,

i els coloms controlen les televisions públiques.

Soc, i m'he convertit, en el futur de la terra.

ISMAEL: Si no em dones els tres euros, traure la navalla.

MÒNICA: Pots beure llet d'ametlla i menjar pa sense gluten, també.

ISMAEL: La tinc preparada i no dubtaré a treure-la.

MÒNICA: No sé si vull que el meu nadó visqui a un món on els greixos trans existeixin.

ISMAEL: No dubtaré a treure-la.

MÒNICA: TREU-LA D'UNA VEGADA, HÒSTIA. QUÈ HEM DE FER TU I JO AQUÍ, SI NO ÉS MATAR-NOS L'UN A L'ALTRE, QUE ÉS EL MÉS DIVERTIT I ASSENYAT QUE PODEM FER?!

ISMAEL: SERÀS UNA MARE HORRIBLE SI NO EM TORNES ELS MEUS TRES EUROS!

MÒNICA agafa la seva destal i li talla d'un cop sec la jugular al jove. ISMAEL, que es dessagna, crida fort i treu la seva navalla. Comença a apunyalat a MÒNICA mentre repeteix tres euros, tres euros, tres euros...

HOME: Assistiu a la meua mort.

Al meu no naixement. Per prevenció. Per austeritat.

A partir de la meua no existència naixerà un món fet d'esperança.

On les rates seran els nous governants d'un planeta humanitari.

I love you

I love you

I love you, anyhow

I don't care if you don't want me

I'm yours right now

-6-

I put a spell on you

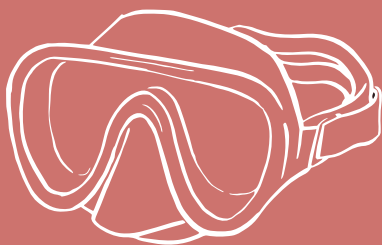
Because you're mine

Ohh, oh, whoa, ooh, ah

L'HOME avança davant tots els cadàvers i lliura, davant el cadàver d'ISMAEL, tres euros. Fa un petó a sa mare i marxa pels aires.

Fosc.

Bel Gomila
Esteve Martínez Adrover
Aina Fullana Llull
Marga Gomila
Bel López
Antoni Borrueco Miró
Sebastià Cabot
Miquel Serra Sansó
Pato Conde
Alexandre Coll
Max Codinach Sendra
Aina Riera Serra
Alba Barceló
Xavier Lluís
Miquel Mas Fiol
Tònia Meravell

morlanda.cat